

10.3.9 Ολοκληρωμένη Παρέμβαση 9 : Υγεία

Η διαμόρφωση των βασικών κατευθύνσεων για την αναβάθμιση και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της Υγείας στη περιοχή του Τροόδους έλαβε υπόψη την SWOT ανάλυση και τα διακυβεύματα όπως προκύπτουν από τη διάγνωση του τομέα. Οι κατευθύνσεις αυτές αναφέρονται στις ιδιαιτερότητες της ορεινής περιοχής οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την ένταξη του Τοπικού Συστήματος Υγείας του Τροόδους (ΣΥΤ) στο νέο ΓεΣΥ.

Το Υπουργείο Υγείας προχωρά στην αναδιάρθρωση του συστήματος υγείας στην Κύπρο χαράσσοντας οριζόντιες πολιτικές οι οποίες στο Τρόδος θα πρέπει να λάβουν έμπρακτα υπόψη τους την προσπελασιμότητα, το μικρό μέγεθος πληθυσμού αλλά και το μεγάλο ποσοστό των ηλικιωμένων. Επιπλέον παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι η εποχική αύξηση του πληθυσμού κυρίως το καλοκαίρι (β' κατοικία, απόδημοι), καθώς και η προβλεπόμενη σταδιακή αύξηση των τουριστών της περιοχής.

Οι λόγοι αυτοί καθιστούν αναγκαία η οικοδόμηση ενός συστήματος υγείας προσαρμοσμένου στις τοπικές συνθήκες, του οποίου η αποτελεσματικότητα θα βασισθεί στην συνοχή των διαφόρων υποσυστημάτων υγείας εντός και εκτός της περιοχής Τροόδους στο πλαίσιο του ΓεΣΥ.

Σε ότι αφορά την περιοχή Τροόδους η πολιτική μεταρρύθμισης του συστήματος υγείας θα μπορούσε :

- α) να αποφέρει σημαντική βελτίωση του επιπέδου υγείας του πληθυσμού που διαμένει στην περιοχή βελτιώνοντας τις συνθήκες διαβίωσής τους, β) να αποτελέσει μοχλό προσέλκυσης κατοίκων για εγκατάσταση στην περιοχή Τροόδους, γ) να παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας οι οποίες θα μπορούσαν να προσελκύσουν ασθενείς τόσο από το εσωτερικό της χώρας, όσο και από το εξωτερικό, και δ) να δημιουργήσει προϋποθέσεις οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Πιο συγκεκριμένα, η οργάνωση του ΣΥΤ θα πρέπει να βασιστεί στους παρακάτω δύο βασικούς πυλώνες:

α) τη συμβολή του ΓεΣΥ στην κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών του ΣΥΤ σε υποδομές, εξοπλισμό και στελέχωση με έμφαση

- την λειτουργική αναβάθμιση χώρων και υποδομών του Νοσοκομείου Κυπερούντας για να καλύπτει τις ανάγκες σε δευτεροβάθμια περίθαλψη του συνόλου του πληθυσμού των ορεινών κοινοτήτων Τροόδους και των επισκεπτών του και την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών υγείας που θα το καταστήσουν ελκυστικό και για καταναλωτές υπηρεσιών υγείας εκτός περιοχής Τροόδους
- την αναδιοργάνωση της κρατικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στις Ορεινές Περιοχές – Αγροτικά Κέντρα Υγείας και Κοινωνικά Ιατρεία
- την ενίσχυση των παρεχόμενων Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων

β) την ενίσχυση της συνεκτικότητας των υποσυστημάτων του ΣΥΤ (Νοσοκομείο, ΑΚΥ, ΚΙ) και εναρμόνιση της ένταξής του στο ΓεΣΥ.

Υπομέτρα - Δράσεις

Ακολουθεί ο Πίνακας με την δομή και το περιεχόμενο της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Υγεία» όπως είναι οργανωμένη σε Υπομέτρα και Δράσεις:

Υπομέτρο 9.1	Διαμόρφωση εξειδικευμένης πολιτικής υγείας προσαρμοσμένη στην ορεινότητα
Δράση 9.1.1	Διαμόρφωση Περιφέρειας Υγείας Τροόδους
Περιγραφή	<p>Προτείνεται η αναπροσαρμογή των ορίων της περιφέρειας που εντάσσεται στο Σύστημα Υγείας Τροόδους και η ταύτισή της με το σύνολο των Ορεινών Κοινοτήτων της Περιφέρειας Τροόδους. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η επέκταση της περιφέρειας υγείας Νοσοκομείου Κυπερούντας ενσωματώνοντας τις περιοχές κάλυψης των Αγροτικών Κέντρων Υγείας Πλατρών, Αγρού, Παλαιχωρίου, Πεδουλά, Κάμπου, Ευρύχου, Ομόδους και Πάχνας.</p> <p>Με στόχο την ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων, για επίτευξη οικονομίας κλίμακας και αύξηση της αποδοτικότητας στις παρεχόμενες υπηρεσίες, τίθεται ως προτεραιότητα όλες οι δομές υγείας των ορεινών κοινοτήτων να περιέλθουν κάτω από την εποπτεία και συντονισμό του Νοσοκομείου Τροόδους.</p>
Δράση 9.1.2	Μελέτη προσαρμογής του Συστήματος Υγείας Τροόδους στο Γενικό Σύστημα Υγείας
Περιγραφή	<p>Η μελέτη αποσκοπεί στο να αναδείξει τις προϋποθέσεις που πρέπει να δημιουργηθούν για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΓεΣΥ στην περιοχή του Τροόδους ώστε να συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του τοπικού Συστήματος Υγείας και στην καθολική και ποιοτική κάλυψη των αναγκών υγείας των κατοίκων της περιοχής.</p> <p>Η εν λόγω μελέτη αποσκοπεί, έχοντας ήδη διαγνώσει τα βασικά προβλήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή του ΓεΣΥ στην περιοχή Τροόδους, να προτείνει αφενός συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής, αφετέρου συγκεκριμένες δράσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων προτάσεων πολιτικής.</p>
Υπομέτρο 9.2	Ενίσχυση του Νοσοκομείου Κυπερούντας, δημιουργία Νοσοκομείου Τροόδους
Δράση 9.2.1	Αναβάθμιση Νοσοκομείου Τροόδους
Περιγραφή	<p>Βασικές κατευθύνσεις για το Νοσοκομείο Τροόδους θεωρούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας ώστε να καταστεί ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό Νοσοκομείο με συγκεκριμένες κλινικές που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες σε δευτεροβάθμια περίθαλψη του συνόλου του πληθυσμού της περιοχής Τροόδους και των επισκεπτών του (π.χ. παιδιατρικό τμήμα). ▪ η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών υγείας που θα καταστήσουν το Νοσοκομείο ελκυστικό και για καταναλωτές υπηρεσιών υγείας εκτός Περιοχής Τροόδους (π.χ. γηριατρική κλινική κ.α.) ▪ η αξιοποίηση της αναβαθμισμένης Πνευμονολογικής και Φυματιολογικής Κλινικής <p><u>Για την επίτευξη των παραπάνω συστήνονται τα ακόλουθα:</u></p> <p>(Α) Έργα προώθησης παρεμβάσεων περιορισμένης κλίμακας (αισθητικές και λειτουργικές) οι οποίες θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των χρηστών του Νοσοκομείου.</p>

	<p>(B) Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός και Οικονομοτεχνική Μελέτη εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης των κτιρίων Νοσοκομείου Τροόδους και ανάπλασης των περιβαλλόντων χώρων</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τεχνική έκθεση ανάπτυξης και αναβάθμισης του κτιρίου Νοσοκομείου και των λοιπών οικοδομών που το περιβάλλουν και ανάπλασης των περιβαλλόντων χώρων - Τεχνική ανάλυση και κοστολογημένη παρουσίαση των προτάσεων των εμπειρογνομόνων - Προγραμματισμός τμηματικής ανάπτυξης, παρουσιάζοντας τον χρόνο και τον προϋπολογισμό δαπάνης <p>(Γ) Δημιουργία Πνευμονολογικής και Φυματιολογικής Κλινικής</p>
Δράση 9.2.2	Αναβάθμιση υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και του Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών Νοσοκομείου Τροόδους
Περιγραφή	<p>(Α) Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου Τροόδους (Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο της υπερωριακής απασχόλησης των φαρμακοποιών για την κάλυψη των απογευματινών ιατρείων)</p> <p>(B) Ολοκλήρωση αναβάθμισης και επέκτασης Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ)</p> <p>(Γ) Να πληρωθούν οι θέσεις στο Νοσοκομείο Κυπερούντας για διεύρυνση της λειτουργίας των κλινικών εργαστηρίων και του ακτινολογικού τμήματος κατά τις απογευματινές και νυκτερινές ώρες του Νοσοκομείου Τροόδους, το θέμα έχει δρομολογηθεί στον ΟΚΥΠΥ για επεξεργασία και υλοποίηση του.</p> <p>(Δ) Λειτουργία Σταθμού Πρώτων Βοηθειών στην Ευρύχου</p>
Υπομέτρο 9.3	Ενίσχυση των παρεχόμενων Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων
Δράση 9.3.1	Ενίσχυση/ Επέκταση λειτουργίας Σταθμών Ασθενοφόρων
Περιγραφή	<p>(A) Ενίσχυση υφιστάμενων Σταθμών Ασθενοφόρων</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Διερεύνηση του ζητήματος ενίσχυσης με στόλο και προσωπικό Σταθμού Ασθενοφόρων Ευρύχου σε πρώτη προτεραιότητα ▪ Ο νοσηλευτής του ΑΚΥ Πεδουλά εκ περιτροπής με τον νοσηλευτή του ΚΥ Κάμπου να καλύπτουν τις ανάγκες με το σύστημα αναμονής κλήσης (on call) και να ανταποκρίνονται μαζί με τους εθελοντές οδηγούς στις κλήσεις με το ασθενοφόρο <p>(B) Δημιουργία Νέων Σταθμών Ασθενοφόρων</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία Νέου Σταθμού Ασθενοφόρων Μαραθάσας (συστέγαση με τον προτεινόμενο Πυροσβεστικό Σταθμό) ▪ Δημιουργία και στελέχωση Κέντρου Ασθενοφόρων για την κάλυψη της περιοχής Καλό Χωριό Λεμεσού – Κελλάκι (αποτελεί σύσταση)
Υπομέτρο 9.4	Αναδιοργάνωση της κρατικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στις Ορεινές Περιοχές
Δράση 9.4.1	Αναβάθμιση Αγροτικών Κέντρων Υγείας σε Πολυκέντρα Υγείας
Περιγραφή	<p>Κτιριακή Αναβάθμιση ή/και μετεγκατάσταση Πολυκέντρου Υγείας Ευρύχου. Επιπλέον και για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των δομών υγείας έχει υλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό η σύνδεσή τους με σύστημα PACS. Αυτή η δράση θα πρέπει να ολοκληρωθεί στα ΑΚΥ των ορεινών και να διασφαλιστεί η διασύνδεσή τους με το Νοσοκομείο Τροόδους.</p>

Δράση 9.4.2	Εκσυγχρονισμός Αγροτικών Κέντρων Υγείας
Περιγραφή	(Α) Μετεγκατάσταση Κέντρου Υγείας Παλαιχωρίου στο νεόδμητο κτίριο Στέγης Ηλικιωμένων, (Β) Αναπαλαίωση Κέντρου Υγείας Πεδουλά και προσθήκες/ μετατροπές για να φιλοξενήσει Κέντρο Φροντίδας Ηλικιωμένων (μελέτη και κατασκευή) (Γ) Αποκατάσταση Υφιστάμενου Κτιρίου για δημιουργία νέου Κέντρου Υγείας στην περιοχή Κούρρη - Ξυλούρικου (μελέτη και κατασκευή)
Δράση 9.4.3	Αναβάθμιση ΑΚΥ Κάμπου και Κατασκευή Πολυδύναμου Κέντρου Κάμπου - Τσακίστρας
Περιγραφή	Μελέτη και Κατασκευή Πολυδύναμου Κέντρου Κάμπου - Τσακίστρας, στο οποίο θα συστεγαστεί το Κέντρο Υγείας Κάμπου
Δράση 9.4.4	Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης και ενσωμάτωση των Κοινοτικών Ιατρείων
Περιγραφή	Θα αξιοποιηθούν κοινοτικά κτίρια στην περιοχή τα οποία θα αναβαθμιστούν για να μετατραπούν σε Πολυκέντρα. Στα κέντρα θα λειτουργούν δομές Δια Βίου Μάθησης, Άσκησης, Πολιτιστικής Εκπαίδευσης και Δημιουργίας, Κοινωνικής πρόνοιας και Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών. Για την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών θα συλλειτουργούν προγράμματα διαφόρων Υπουργείων στην βάση ενός ενιαίου σχεδιασμού με βάση τις ανάγκες των πολιτών. Στα Πολυδύναμα Κέντρα θα προσφέρονται αναβαθμισμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, αντικαθιστώντας τον θεσμό των Κοινοτικών Ιατρείων. Στο πλαίσιο αυτό οι Ιατρικές Υπηρεσίες των Πολυδύναμων Κέντρων θα στελεχώνονται και θα λειτουργούν μία ή δύο φορές ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο (7.30 – 15.00 ή 10.30 – 18.00) έναντι της μερικής λειτουργίας των Κοινοτικών Ιατρείων τα οποία στελεχώνονται και λειτουργούν μερικώς σήμερα μία ή δύο φορές τον μήνα. Με τον τρόπο αυτό εξορθολογίζεται το σύστημα των περιοδειών από τα Αγροτικά Κέντρα Υγείας και το Νοσοκομείο Τροόδους και προσαρμόζεται στο Γενικό Σύστημα Υγείας. <i>(Διασύνδεση με Ολοκληρωμένη Παρέμβαση 5: Εκπαίδευση και 8: Πολιτισμός – Σχέδιο «Αξίες Τροόδους»)</i>
Υπομέτρο 9.5	Κινητές Μονάδες Υγείας
Δράση 9.5.1	Κινητές Μονάδες πρόληψης (Καρδιολόγος, Μαστογραφία, Οφθαλμίατρος, ΩΡΛ)
Περιγραφή	Εκτιμάται ότι η αγορά των μονάδων (κόστος 65.000€ / όχημα) θα μπορούσε να διασφαλιστεί μέσα από χορηγίες Εταιρικών Προγραμμάτων ΚΕ. Η λειτουργία θα μπορούσε να ενταχθεί στους μηχανισμούς της Περιόδου 2021-2027 στο πλαίσιο ΟΧΕ με στόχο πληθυσμό που κατοικεί σε μειονεκτικές περιοχές. Η δράση περιλαμβάνει: εργοδότηση προσωπικού (4 Ιατροί, 4 Νοσοκόμες, 3 Οδηγοί), και αγορά 2 Οχημάτων. Η λειτουργία τους δεν θα περιοριστεί στο Τρόδος, αλλά θα καλύψει όλη την ύπαιθρο.

Συμπληρωματικότητα με δράσεις άλλων παρεμβάσεων
Συνάφεια της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης με άλλες Στρατηγικές και Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις της ΕΣΑΟΚ
Σ.Π.1. Θεσμοθέτηση Ορεινότητας, αρχές και στόχοι Ορεινής Πολιτικής

Σ.Π.2. Πλαίσιο Χωρικής Οργάνωσης (Δήλωση Πολιτικής για το Τρόδος)

Σ.Π.4. Πολιτική προσέλκυσης και υποδοχής νέου Πληθυσμού

Ο.Π.10. Υποδομές συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας : οδικό δίκτυο και επικοινωνίες

Συνάφεια της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης με τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων των Υπουργείων

Υπουργείο Υγείας

- Μεταρρύθμιση ΓεΣΥ

Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

Εισαγωγή καινοτομίας και νέων τεχνολογιών

Προτείνονται δράσεις:

(α) οργανωσιακής καινοτομίας: προσαρμογές του νέου ΓεΣΥ για την εξυπηρέτηση ιδιωτών Γιατρών ειδικότητας στο Τρόδος, συνεργασία υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και μονάδων υγείας (δημιουργία πολυκέντρων)

(β) τεχνολογικής καινοτομίας: ηλεκτρονική διασύνδεση ΑΚΥ, κινητές ιατρικές μονάδες

Παροτρύνσεις / Συστάσεις προς την Κυπριακή Δημοκρατία

Διασφάλιση της επαρκούς στελέχωσης των δομών υγείας

Συλλογικές Οδικές Μεταφορές - Διασφάλιση δρομολογίων διασύνδεσης των οικισμών του Τρόδους με δομές υγείας

Υπομέτρο 9.1 Διαμόρφωση εξειδικευμένης πολιτικής υγείας προσαρμοσμένη στην ορεινότητα

Η εφαρμογή του ΓεΣΥ στην περιοχή Τροόδους απαιτεί την εναρμόνιση του Συστήματος Υγείας Τροόδους στις βασικές αρχές της μεταρρύθμισης του ΓεΣΥ. Ως εκ τούτου απαιτείται : α) να καλυφθεί πλήρως όλη η περιοχή Τροόδους από το Σύστημα Υγείας Τροόδους και β) να υπάρξει καθολική και αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών υγείας των κατοίκων της.

Δράση 9.1.1 Διαμόρφωση Περιφέρειας Υγείας Τροόδους

Προτείνεται η αναπροσαρμογή των ορίων της περιφέρειας που εντάσσεται στο Σύστημα Υγείας Τροόδους και η ταύτισή της με το σύνολο των Ορεινών Κοινοτήτων της Περιφέρειας Τροόδους. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η επέκταση της περιφέρειας υγείας Νοσοκομείου Κυπερούντας ενσωματώνοντας τις περιοχές κάλυψης των Αγροτικών Κέντρων Υγείας Πλατρών, Αγρού, Παλαιχωρίου, Πεδουλά, Κάμπου, Ευρύχου, Ομόδους και Πάχνας. Η αναπροσαρμογή των κοινοτήτων εξυπηρέτησης τόσο εντός περιφέρειας όσο και με Κέντρα Υγείας σε περιοχές εγγύτητας αποτελεί την απαρχή των μεταρρυθμίσεων στην περιοχή. Αξιοποιώντας τις δομές και υποδομές του Νοσοκομείου Κυπερούντας, των Αγροτικών Κέντρων Υγείας και των Κοινοτικών Ιατρείων εντός της περιοχής Τροόδους αλλά και αυτών στην ζώνη εγγύτητας των ορεινών κοινοτήτων συστήνεται το νέο σύστημα της περιοχής να περιλαμβάνει:

- i. Νοσοκομείο Τροόδους
- ii. Πολυκέντρα Υγείας
- iii. Κέντρα Υγείας
- iv. Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης

Στην εικόνα παρακάτω παρουσιάζεται η οργάνωση των δομών της Περιφέρειας Υγείας Τροόδους όπως θα διαμορφωθεί με την εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης. Με στόχο την ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων, για επίτευξη οικονομίας κλίμακας και αύξηση της αποδοτικότητας στις παρεχόμενες υπηρεσίες, τίθεται ως προτεραιότητα όλες οι δομές υγείας των ορεινών κοινοτήτων να περιέλθουν κάτω από την εποπτεία και συντονισμό του Νοσοκομείου Τροόδους. Ως εκ τούτου η ενοποίηση όλων των δομών υγείας της περιοχής θα επιτρέψει :

(α) την διοικητική μεταφορά όλου του προσωπικού - ιατροί, νοσηλευτές, κοινοτικοί νοσηλευτές, φαρμακοποιοί, γραφείς - στο Νοσοκομείο Τροόδους το οποίο θα έχει και τη διοικητική ευθύνη ολόκληρου του Συστήματος Υγείας της περιοχής,

(β) τον προγραμματισμό λειτουργίας των Δομών Υγείας της περιοχής για ρύθμιση και εξασφάλιση της λειτουργίας τους όταν πρέπει να απουσιάσει προσωπικό.

Η περιφέρεια υγείας Τροόδους με διοικητικό κέντρο το Νοσοκομείο Τροόδους θα είναι διαχωρισμένη σε υποπεριφέρειες (ζώνες εξυπηρέτησης), οργανωμένες γύρω από ένα Πολυκέντρο ή Κέντρο Υγείας, ως ακολούθως:

1. Ζώνη 1: Πολυκέντρο Σολέας, ΑΚΥ Πεδουλά και Κάμπου (Κοινότητες Μαραθάσας, Σολέας και Ορεινής Μόρφου),
2. Ζώνη 2: Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου Τροόδους, ΑΚΥ Αγρού και Παλαιχωρίου (Κοινότητες Πιτσιλιάς Λεμεσού και Λευκωσίας και Κουμανταροχώρια),

3. Ζώνη 3: Πολυκέντρο Πάχνας, ΑΚΥ Ομόδους και Πλατρών (Κοινότητες Κούρρη – Ξυλούρικου, Κρασοχώρια και Ορεινά Θέρετρα).

Επισυνάπτεται ξεχωριστός κατάλογος για κάθε Ζώνη/ Υποπεριφέρεια στον οποίο παρουσιάζονται όλες οι κοινότητες εξυπηρέτησης, οι υφιστάμενες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, οι προτεινόμενες προσαρμογές στις περιοχές εξυπηρέτησης του κάθε Αγροτικού Κέντρου Υγείας, τα κοινοτικά ιατρεία που θα καταργηθούν καθώς και τα «βήματα» που πρέπει να ακολουθηθούν για την επίτευξη των προτεινόμενων μεταβολών. (Παραρτήματα 1, 2, 3). Η ολιστική πρόταση για την Αναδιοργάνωση της κρατικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στις Ορεινές Περιοχές παρουσιάζεται στο Υπομέτρο 9.3. Επιπλέον επισυνάπτεται στο Παράρτημα 5, Διάγραμμα με το σύνολο των δομών υγείας μετά την εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης.

Προϋπόθεση εφαρμογής: Θα πρέπει να ενισχυθεί η διοικητική δομή του Νοσοκομείου Τροόδους με γραμματειακό κ.α. προσωπικό. Επιπλέον στο Νοσοκομείο θα πρέπει να λειτουργήσει κεντρική αποθήκη αναλώσιμων κ.α. για να τροφοδοτεί τα Πολυκέντρα και Κέντρα Υγείας. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να γίνει προετοιμασία ενδεδειγμένου χώρου και να προσληφθεί ανάλογο προσωπικό.

Περιφέρεια Υγείας Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους

Νοσοκομείο Τροόδους

Βασικός Πυλώνας στον οποίο θα στηριχτεί η μεταρρύθμιση του ΓεΣΥ στην περιοχή Τροόδους

1. Παροχή Υπηρεσιών Δευτεροβάθμιας περίθαλψης
2. Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου Τροόδους - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
3. Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ)

Πολυκέντρα Υγείας (2)

Πολυκέντρο Σολέας και Πολυκέντρο Πάχνας

Μαζί με τα Εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου Τροόδους αποτελούν τους πυλώνες πρόσβασης των κατοίκων σε Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

1. Προσωπικό Ιατρό	2. Παιδίατρο
3. Ιατροί Ειδικοτήτων	4. Φαρμακείο

Αγροτικά Κέντρα Υγείας (6)

Υποστήριξη στην πρόσβαση του Γενικού Συστήματος Υγείας
- ΑΚΥ Αγρού, Παλαιχωρίου, Πεδουλά, Κάμπου, Πλατρών και Όμόδους

Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης (13)

Υποστήριξη στην πρόσβαση του Γενικού Συστήματος Υγείας. Τα Πολυκέντρα θα παρέχουν πολλαπλές υπηρεσίες (π.χ. Αθλητισμός για Όλους, Επιμορφωτικά Μαθήματα, Πολιτιστική Δημιουργία κ.α.)

ΚΗ Αμιάντου, Πολύστυπου, Άγιου Ιωάννη Λεμεσού, Λουβαρά/Καλού Χωριου, Αγίου Επιφανείου, Φαρμακά, Αstromerίτη, Καλοπαναγιώτη, Λάνειας/Κοιλανίου, Απεσιάς και Τρείς Ελιές

Δράση 9.1.2 Μελέτη προσαρμογής του Συστήματος Υγείας Τροόδους στο Γενικό Σύστημα Υγείας

Η μελέτη αποσκοπεί στο να αναδείξει τις προϋποθέσεις που πρέπει να δημιουργηθούν για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΓεΣΥ στην περιοχή του Τροόδους ώστε να συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του τοπικού Συστήματος Υγείας και στην καθολική και ποιοτική κάλυψη των αναγκών υγείας των κατοίκων της περιοχής.

Η εν λόγω μελέτη αποσκοπεί, έχοντας ήδη διαγνώσει τα βασικά προβλήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή του ΓεΣΥ στην περιοχή Τροόδους, να προτείνει αφενός συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής, αφετέρου συγκεκριμένες δράσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων προτάσεων πολιτικής.

Σε ότι αφορά την περιοχή Τροόδους η πολιτική μεταρρύθμισης του συστήματος υγείας θα μπορούσε :
α) να αποφέρει σημαντική βελτίωση του επιπέδου υγείας του πληθυσμού που διαμένει στην περιοχή, β) να αποτελέσει παράγοντα ασφάλειας για την προσέλκυση κατοίκων στην περιοχή Τροόδους, γ) να παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας οι οποίες θα μπορούσαν να προσελκύσουν ασθενείς τόσο από το εσωτερικό της χώρας, όσο και από το εξωτερικό, δ) να δημιουργήσει προϋποθέσεις οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Η μελέτη στηρίζεται: α) στην αξιολόγηση του υπάρχοντος συστήματος υγείας, β) στην ανάλυση της νομοθεσίας και του τρόπου εφαρμογής του ΓεΣΥ, γ) στη διάγνωση των προβλημάτων και αναγκών που προκύπτουν από την εφαρμογή του ΓεΣΥ στην περιοχή Τροόδους και δ) στην ανάλυση του βαθμού ικανοποίησης των χρηστών και των κατοίκων όσον αφορά τις ανάγκες σε υπηρεσίες υγείας καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, μέσα από έρευνα πεδίου.

Η δομή και οι λεπτομέρειες σχετικά με την μελέτη επισυνάπτονται ως Παράρτημα 4. Σημειώνεται ότι η μελέτη βρίσκεται σε εξέλιξη και ειδικότερα αυτή την περίοδο περισυλλέγονται ερωτηματολόγια από τον πληθυσμό της περιοχής (στόχος τα 2000 ερωτηματολόγια).

Υπομέτρο 9.2. Ενίσχυση του Νοσοκομείου Κυπερούντας, δημιουργία Νοσοκομείου Τροόδους

Η ουσιαστική αναβάθμιση του νοσοκομείου Κυπερούντας και η μετατροπή του σε Νοσοκομείο Τροόδους θα μειώσει τη ροή ασθενών προς τις πόλεις για την αναζήτηση υπηρεσιών υγείας. Το πλεονέκτημα που έχει σήμερα το Νοσοκομείο με βάση την προσπελασιμότητά του από τις περισσότερες Κοινότητες του Τροόδους, προβλέπεται να ενισχυθεί από τη βελτίωση των οδικών συνδέσεων που προωθούνται στο πλαίσιο οργάνωσης ενός πιο Τροοδοκεντρικού συστήματος μεταφορών. Επιπλέον πλεονέκτημα αποτελεί η αμεσότερη εξυπηρέτηση σε σχέση με τα μεγάλα Νοσοκομεία όσον αφορά τον χρόνο αναμονής.

Δράση 9.2.1 Αναβάθμιση Νοσοκομείου Τροόδους

Για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Νοσοκομείου απαιτείται σειρά ενεργειών και έργων. Για το λόγο αυτό προϋπόθεση για την οργάνωση αυτών των παρεμβάσεων αποτελεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης η οποία αρχικά θα αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση του νοσοκομείου (κτιριολογική, ενεργειακή, ηλεκτρολογική και μηχανολογική, κ.α.). Ακολούθως θα καθοριστούν οι στόχοι και το όραμα για το Νοσοκομείο των Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους οι υπηρεσίες που θα πρέπει να αναβαθμιστούν καθώς και οι νέες υπηρεσίες (καθορισμός τους μέσα από την μελέτη που βρίσκεται υπό εκπόνηση Δράση 9.1.2 - το επιδημιολογικό ιστορικό και η τοπική ζήτηση υπηρεσιών υγείας σε συνδυασμό με τις συνθήκες

πρόσβασης σε νοσοκομεία των αστικών κέντρων, για τον εντοπισμό κλινικών με συγκριτικό πλεονέκτημα για το Νοσοκομείο Κυπερούντας (π.χ. γηριατρική κλινική). Τέλος θα εκπονηθεί ένα ολιστικό σχέδιο ανάπτυξης.

Βασικές κατευθύνσεις για το Νοσοκομείο Τροόδους θεωρούνται:

- η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας ώστε να καταστεί ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό Νοσοκομείο με συγκεκριμένες κλινικές που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες σε δευτεροβάθμια περίθαλψη του συνόλου του πληθυσμού της περιοχής Τροόδους και των επισκεπτών του.
- η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών υγείας που θα καταστήσουν το Νοσοκομείο ελκυστικό και για καταναλωτές υπηρεσιών υγείας εκτός Περιοχής Τροόδους,
- η αξιοποίηση της αναβαθμισμένης Πνευμονολογικής Κλινικής (Κέντρου Φυματίωσης)

Σε πρώτο στάδιο συστήνεται η προώθηση παρεμβάσεων περιορισμένης κλίμακας (αισθητικές και λειτουργικές) οι οποίες θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των χρηστών του Νοσοκομείου (επίπλωση, κουρτίνες, μπουγατίσματα, αναβάθμιση χώρων υγιεινής και λουτρών, γραφειακός εξοπλισμός κ.α.).

Στη συνέχεια, απαιτούνται παρεμβάσεις αναβάθμισης και ανακαίνισης. Συστήνεται να πραγματοποιηθεί διαγωνισμός για εκπόνηση τεχνικής μελέτης ανάπτυξης και αναβάθμισης του κτιρίου του Νοσοκομείου και των λοιπών οικοδομών που το περιβάλλουν και ανάπλασης των περιβαλλόντων χώρων. Η ομάδα μελέτης θα πρέπει να αποτελείται από αρχιτέκτονα, πολιτικό μηχανικό, ηλεκτρολόγο και μηχανολόγο μηχανικό, σύμβουλο σε θέματα συστημάτων ποιότητας κ.α.

Η μελέτη θα περιλαμβάνει τεχνική ανάλυση και κοστολογημένη παρουσίαση των προτάσεων των εμπειρογνομόνων (χωροταξική παρουσίαση, τρισδιάστατη απεικόνιση, αρχιτεκτονική πρόταση σε προσχέδια, κ.α.). Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή της Τεχνικής Έκθεσης θα αποτελεί επένδυση υψηλού κόστους θα πρέπει η πρόταση να αποτυπωθεί με σαφή προγραμματισμό τμηματικής εκτέλεσης, παρουσιάζοντας τον χρονικό προγραμματισμό και τον προϋπολογισμό δαπάνης.

Προκειμένου να εφαρμοστούν οι αρχές της ισότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, το Νοσοκομείο πρέπει να πληροί τις εξής τρεις κατηγορίες προδιαγραφών: (α) Πολεοδομικές, (β) Κτιριολογικές – κτιριοδομικές και (γ) Λειτουργικές

- Προσβασιμότητα: Ο βαθμός στον οποίο η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας δεν περιορίζεται από γεωγραφικής, οικονομικής, κοινωνικής, οργανωτικής ή γλωσσικής φύσεως εμπόδια.
- Αποτελεσματικότητα: Ο βαθμός στον οποίο επιτυγχάνονται τα επιθυμητά αποτελέσματα. Είναι απαραίτητο να προσφέρεται στους χρήστες των υπηρεσιών η φροντίδα που έχουν ανάγκη αλλά επίσης να διασφαλίζεται ότι χρειάζονται τη φροντίδα που τους προσφέρεται. Όταν και τα δύο χαρακτηριστικά αυτά συνυπάρχουν σε ένα σύστημα υγείας τότε το σύστημα χαρακτηρίζεται αποτελεσματικό.
- Αποδοτικότητα: Η σχέση μεταξύ αποτελεσμάτων των υπηρεσιών και του κόστους παραγωγής των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων.

Δράση 9.2.2 Αναβάθμιση υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και του Τμήματος Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών Νοσοκομείου Τροόδους

(α) Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου Τροόδους

Θα πρέπει να διαχωριστεί λειτουργικά και κτιριολογικά η λειτουργία των εξωτερικών ιατρείων, ζήτημα το οποίο θα διευθετηθεί με την κτιριολογική αναβάθμιση του Νοσοκομείου. Όσον αφορά την λειτουργία τους παρατίθεται στη Σύσταση 1.2 Πρόσβαση σε Προσωπικό Ιατρό και Παιδιάτρο.

Σε πρώτο στάδιο τα εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου Τροόδους θα λειτουργούν τις καθημερινές 7:30-15:00 και τρεις φορές την εβδομάδα, Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή με απογευματινό ωράριο ανεξάρτητα από το ΤΑΕΠ, έτσι οι κάτοικοι της περιοχής θα έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Προϋποθέσεις:

- i. Κάλυψη της υπερωριακής απασχόλησης των γενικών βοηθών των Ιατρείων κατά τις απογευματινές ώρες όπως έχει εγκρίνει από το Υπουργείο Οικονομικών
- ii. Εξασφάλιση έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο της υπερωριακής απασχόλησης των φαρμακοποιών για την κάλυψη των απογευματινών ιατρείων.

(β) Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ)

Είναι σημαντικό να γίνει διεύρυνση της λειτουργίας των κλινικών εργαστηρίων και του ακτινολογικού τμήματος κατά τις απογευματινές και νυκτερινές ώρες του Νοσοκομείου Τροόδους για αντιμετώπιση των επειγόντων περιστατικών καθ' όλο το 24ώρο. Αυτό θα δράσει καταλυτικά στην ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των κατοίκων από το κλείσιμο της 24ωρης λειτουργίας των ΑΚΥ. Επιπλέον, αναμένεται ότι εάν δεν λειτουργήσει πλήρως το ΤΑΕΠ οι κάτοικοι και επισκέπτες της περιοχής θα καταφεύγουν στους Σταθμούς των Ασθενοφόρων με το κλείσιμο των ΑΚΥ.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες για επέκταση και αναβάθμιση του ΤΑΕΠ Νοσοκομείου, οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2020 βελτιώνοντας αισθητά την λειτουργικότητα και αποδοτικότητά του.

Προϋποθέσεις εφαρμογής: Να πληρωθούν οι θέσεις εργασίας στα κλινικά εργαστήρια και στο ακτινολογικό τμήμα του Νοσοκομείου για να καλυφθεί η διεύρυνση λειτουργία τους.

(γ) Λειτουργία Πρώτων Βοηθειών στην Ευρύχου

Η 24ωρη λειτουργία των ΑΚΥ θα τερματιστεί. Το ΑΚΥ Ευρύχου αποφασίστηκε να συνεχίσει την λειτουργία του με Ιατρό σε εφημερία κατά τις ώρες που το ΑΚΥ θα είναι κλειστό, ως Κέντρο Πρώτων Βοηθειών. Η ρύθμιση αυτή ήταν προσωρινή και μέχρι την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, την 1^η Ιουνίου 2019. Για ενίσχυση της περιοχής Ορεινής Μόρφου, Σολέας και Μαραθάσας συστήνεται να συνεχίσει να λειτουργεί στο ΑΚΥ Ευρύχου τύπος Τμήματος Πρώτων Βοηθειών, όπως λειτουργούσε έως σήμερα. Σχετικά με τον τρόπο στελέχωσης και λειτουργίας του πέραν του Ιούνη θα πρέπει να γίνει διαβούλευση και εκπόνηση Σχεδίου Δράσης.

Προϋποθέσεις εφαρμογής: Για την εφαρμογή της βραδινής λειτουργίας του ΑΚΥ ο απογευματινός νοσηλευτής να εργάζεται από τις 12:30 έως τις 20:00. Ακολούθως να παραμένει μόνο ο Ιατρός σε εφημερία. Αυτό θα λύσει και το πρόβλημα της συμφόρησης στην στέγαση του προσωπικού στο Κέντρο Υγείας. Επιπλέον θα επιτρέψει την στελέχωση με δύο αντί ενός Νοσηλευτή στο Κέντρο Υγείας Πεδουλά.

Υπομέτρο 9.3 Ενίσχυση των παρεχόμενων Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων

Η αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας των Ασθενοφόρων συμβάλλει στην βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας στην περιοχή Τροόδους, βελτιώνοντας τόσο το χρόνο απόκρισης στο περιστατικό, όσο και την ποιότητα των υπηρεσιών από το πλήρωμα. Για την πιο αποτελεσματική λειτουργία της Υπηρεσίας στη περιοχή του Τροόδους πρέπει να προωθηθούν τα παρακάτω:

Δράση 9.3.1 Ενίσχυση/ Επέκταση λειτουργίας Σταθμών Ασθενοφόρων

A. Ενίσχυση υφιστάμενων Σταθμών Ασθενοφόρων (διερεύνηση του ζητήματος ενίσχυσης με στόλο και προσωπικό)

i. Ευρύχου

Για την αναβάθμιση της λειτουργίας και των υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σταθμού Σολέας προωθείται η κατασκευή νέου σταθμού στον οποίο συστήνεται να μετεγκατασταθεί ο Σταθμός Ασθενοφόρων.

Προϋποθέσεις εφαρμογής: Θα πρέπει να αξιολογηθεί ο αριθμός των νοσηλευτών και να διασφαλιστεί η επαρκής στελέχωση του ΑΚΥ και του Σταθμού Πρώτων Βοηθειών.

- ii. Διατηρείται προσωρινά η λειτουργία με εθελοντή οδηγό των Ασθενοφόρων σε Κάμπο και Πεδουλά, έως ότου λειτουργήσει ο νέος Σταθμός Ασθενοφόρων Μαραθάσας, πλησίον του Πεδουλά.

Προϋποθέσεις εφαρμογής: Στο ΚΥ Πεδουλά μετά τις 15:00, ο νοσηλευτής του Κέντρου εκ περιτροπής με τον νοσηλευτή του ΚΥ Κάμπου, θα καλύπτουν τις ανάγκες με το σύστημα αναμονής κλήσης (on call) και θα ανταποκρίνονται μαζί με τους εθελοντές οδηγούς στις κλήσεις με το ασθενοφόρο. Σύμφωνα με τους προγραμματισμούς του Υπουργείου Υγείας για τους Νοσηλευτικούς Λειτουργούς που θα είναι υποχρεωμένοι να εφημερεύουν στα Κέντρα Υγείας Πεδουλά και Κάμπου, θα πρέπει να καταβάλλεται επίδομα εφημερίας.

B. Δημιουργία Νέων Σταθμών Ασθενοφόρων

i. Νέος Σταθμός Ασθενοφόρων Μαραθάσας

Προτείνεται να δημιουργηθεί Σταθμός Ασθενοφόρων στην Μαραθάσα, σε προτεινόμενο κομβικό σημείο πλησίον του Πεδουλά για την εξυπηρέτηση της κοιλάδας Μαραθάσας και των κοινοτήτων Νότιας Μαραθάσας. Στελέχωση με μόνιμο οδηγό – διασώστη. Στο συγκεκριμένο σημείο προτείνεται επίσης η κατασκευή Πυροσβεστικού Σταθμού.

ii. Νέος Σταθμός Ασθενοφόρων Καλό Χωριό Λεμεσού-Κελλάκι

Δημιουργία και στελέχωση Κέντρου Ασθενοφόρων για την κάλυψη της περιοχής Καλό Χωριό Λεμεσού – Κελλάκι.

Στην περιοχή έχουν δημιουργηθεί και λειτουργήσει πρόσφατα οι κάτωθι Σταθμοί Ασθενοφόρων

i. Πάχνα

Προωθείται η κατασκευή νέου κτιρίου Πυροσβεστικού Σταθμού Πάχνας όπου έχει προνοηθεί η μετεγκατάσταση του Σταθμού Ασθενοφόρων ο οποίος στεγάζεται σε προκατασκευασμένο

υποστατικό. Θα πρέπει να ενισχυθεί και υποστηριχθεί η προσπάθεια για επίσπευση της όλης διαδικασίας.

ii. Μονιάτης

Έχει λειτουργήσει πρόσφατα για την κάλυψη περιοχή Ορεινών Θερέτρων και Κούρρη – Ξυλούρικου.

Υπομέτρο 9.4 Αναδιοργάνωση της κρατικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στις Ορεινές Περιοχές

Η πολιτική του Υπουργείου Υγείας, όπως διαφαίνεται, είναι η ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδα υγείας μέσω της **συμπλεγματοποίησης των Κέντρων Υγείας**. Η συμπλεγματοποίηση ως προς την ιδέα της συνεργασίας γειτονικών Κέντρων Υγείας είναι θετική. Πρέπει ωστόσο να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:

- η ανάγκη εξυπηρέτησης του ορεινού πληθυσμού της περιοχής και μετά τις 3.00 μμ.
- η πιο ολοκληρωμένη παροχή υπηρεσιών από τα ΑΚΥ μετά το μεσημέρι (όποια λειτουργούν) θα απελευθερώσει πόρους στα ΤΑΕΠ και θα μειώσει τον χρόνο αναμονής.

Η συμβολή των ΑΚΥ στο ΣΥΤ μπορεί να αναζητηθεί μεταξύ της βελτιστοποίησης της λειτουργίας τους και του συντονισμού όλων των υπόλοιπων δομών ευημερίας και φροντίδας που υπάρχουν και λειτουργούν στην έδρα του κάθε ΑΚΥ και στο εσωτερικό των ιστορικών περιοχών. Επιπλέον μετά από αξιολόγηση συστήνεται η λειτουργία ΑΚΥ στο νότιο-ανατολικό Τρόδος¹.

Ωστόσο, μια βασική βελτίωση στο ΣΥΤ, αφορά το μέλλον των Κοινοτικών Ιατρείων. Η λύση μπορεί να αναζητηθεί στην αξιοποίηση των **τοπικών υποδομών κοινωνικής πρόνοιας** (φροντίδα ηλικιωμένων, Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης, κοινοτική νοσηλευτική, κτλ.). Αυτή η δομή μπορεί να επιτρέψει περιμετρικά των Κέντρων Υγείας, την οργάνωση πραγματικών Πολυκέντρων (πολυλειτουργικών) τα οποία θα μπορούν:

- να οργανώσουν υπηρεσίες φροντίδας για ηλικιωμένους, απασχόλησης για νέους και φύλαξη παιδιών προσχολικής ηλικίας
- να ενσωματώσουν παροχή ιατρικής φροντίδας σε συνεργασία με τα γειτονικά ΑΚΥ
- να αναλάβουν την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων των διπλανών χωριών (5-8 χωριά)

Η ενίσχυση της κοινοτικής φροντίδας στις ορεινές περιοχές με επιπρόσθετες προσλήψεις νοσηλευτών, αποτελεί εξισορροπητική παρέμβαση ενόψει της προβλεπόμενης μείωσης των επισκέψεων γιατρών και φαρμακοποιών στις ορεινές κοινότητες. Ο σχεδιασμός αυτός μπορεί να οδηγήσει στην οικοδόμηση μιας πιο ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ ΓεΣΥ και κοινοτήτων, η οποία μπορεί να πάρει τη μορφή πολυδύναμων ιατρικό κέντρων (πχ Πάχνα, Τριμίκλινη και Καλό Χωριό), εξέλιξη που εντοπίζεται ήδη σε πολλές ορεινές περιοχές της Ε.Ε. Η νέα συνεργασία αποβλέπει στην συνύπαρξη φροντίδας ηλικιωμένων, παροχής υπηρεσιών υγείας και άλλων συναφών δραστηριοτήτων.

¹ Πιθανές θέσεις μεταξύ (i) Απεσιάς και Λιμνάτη, (ii) Λάνιας – Τριμίκλινης – Συλίκου.

Δράση 9.4.1 Αναβάθμιση Αγροτικών Κέντρων Υγείας σε Πολυκέντρα Υγείας

Προτείνεται η αναβάθμιση τριών Αγροτικών Κέντρων Υγείας σε Πολυκέντρα Υγείας (ΠΥ) και η ενισχυμένη στελέχωσή τους με Ιατρούς Ειδικοτήτων με βάση τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής. Οι ανάγκες θα προσδιοριστούν μέσα από την Μελέτη που βρίσκεται σε εξέλιξη και περιγράφεται στο Υπομέτρο 9.1 – Δράση 9.1.2. Τα Πολυκέντρα Υγείας με τα εξωτερικά ιατρεία του Νοσοκομείου Τροόδους θα αποτελέσουν τους πυλώνες πρόσβασης των κατοίκων της περιοχής σε Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) και ειδικότερα σε Ιατρούς Ειδικοτήτων. Βεβαίως η πρόσβαση των κατοίκων στον Προσωπικό Ιατρό και Παιδίατρο, οι οποίοι αποτελούν την πρώτη επαφή των ασθενών με το Σύστημα Υγείας προωθείται ευρύτερα στα Κέντρα Υγείας και στα Πολυδύναμα Κέντρα Ημέρας (Δράση 9.4.4). Εν τούτοις, επειδή η στελέχωση με ειδικότητες αποτελεί μια εξόχως δαπανηρή επένδυση αλλά και η υπηρεσία της περιοδείας αυτών δεν θα απέδιδε τα αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπλέον θα επιβάρυνε ακόμα περισσότερο τον οικονομικό προϋπολογισμό (κόστος χαμένου χρόνου και διακίνησης), η λογική της πιο πάνω πρότασης βασίζεται σε δύο προϋποθέσεις:

- η κάλυψη του χώρου να αναλαμβάνεται από τον Γενικό Ιατρό και Παιδίατρο,
- η συγκέντρωση, σε κομβικά και εύκολα προσβάσιμα Κέντρα, αναβαθμισμένων και πολυεπίπεδων υπηρεσιών.

Με βάση τα πιο πάνω, προτείνονται τα ακόλουθα:

- ΑΚΥ Πάχνας, μετονομασία σε Πολυκέντρο Υγείας Κρασοχωριών «Μάξιμος Μιχαηλίδης». Η σχετική ενέργεια έχει προωθηθεί από το Υπουργείο Υγείας. Το κτίριο του Πολυκέντρου είναι σύγχρονο και πληροί όλες τις προδιαγραφές.
- ΑΚΥ Ευρύχου, μετονομασία σε Πολυκέντρο Υγείας Σολέας. Η σχετική ενέργεια έχει προταθεί επίσης από το Υπουργείο Υγείας. Το κτίριο του Πολυκέντρου είναι παλιό και χρήζει αναπαλαίωσης. Η περιοχή κάλυψης του Πολυκέντρου είναι η μεγαλύτερη και πολυπληθέστερη εφόσον εξυπηρετεί τις κοινότητες Σολέας και Ορεινής Μόρφου, περιλαμβανομένης της κοινότητας Αστρομερίτη (δεν είναι στην περιοχή Μελέτης).
- Στην κοινότητα Επταγώνιας υπάρχει κοινοτικό κτίριο το οποίο θα μπορούσε να στεγάσει νέα προτεινόμενη δομή (εκτός περιοχής μελέτης).

Για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των δομών υγείας έχει υλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό η σύνδεσή τους με σύστημα PACS². Αυτή η δράση θα πρέπει να ολοκληρωθεί στα ΑΚΥ των ορεινών και να διασφαλιστεί η διασύνδεσή τους με το Νοσοκομείο Τροόδους.

² Το σύστημα αρχειοθέτησης εικόνων και επικοινωνίας (Picture archiving and communication systems - PACS) ολοκληρώθηκε το 2013 σε αριθμό νοσοκομείων σε όλη την Κύπρο, όπου τα αποτελέσματα των ακτινογραφιών παρέχονται στον ασθενή ηλεκτρονικά. Μέσω του συστήματος δίδεται η δυνατότητα σύνδεσής όλων των δομών υγείας με τα ακτινολογικά τμήματα όλων των νοσοκομείων με αποτέλεσμα ο γιατρός να μπορεί να έχει πρόσβαση σε ακτινολογικές εξετάσεις των ασθενών που πραγματοποιήθηκαν σε οποιοδήποτε νοσοκομείο.

Δράση 9.4.2 Εκσυγχρονισμός Αγροτικών Κέντρων Υγείας

Στην Δράση αυτή συστήνεται, ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση έξι υφιστάμενων Αγροτικών Κέντρων Υγείας τα οποία με τα Εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου αποτελούν τους πυλώνες πρόσβασης των κατοίκων σε Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Ειδικότερα και όσον αφορά τις ορεινές κοινότητες οι δομές αυτές θα υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα την πρόσβαση στο Γενικό Σύστημα Υγείας μεγάλου μέρους του πληθυσμού, λαμβανομένης υπόψη της πολυκεντρικότητας της περιοχής. Για τον λόγο αυτό με την αναδιάρθρωση του προγραμματισμού λειτουργίας τους θα στελεχώνονται καθημερινά τουλάχιστο με Γενικούς Ιατρούς. Επιπλέον ορισμένα εξ αυτών θα στελεχωθούν με Παιδίατρο, τα οποία θα επισκέπτεται σε τακτά διαστήματα (σε πλείστα εξ αυτών δεν παρέχεται σήμερα αυτή η υπηρεσία). Τα Κέντρα αυτά είναι του Πεδουλά, των Πλατρών, του Παλαιχωρίου, του Ομόδους και του Αγρού καθώς και του Κελλακίου (βρίσκεται εκτός περιοχής Μελέτης, αλλά στην ζώνη εγγύτητας).

Τα Κέντρα θα έχουν την ευθύνη περιοδειών σε κοινότητες όπως σήμερα, αλλά για ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι επισκέψεις θα πραγματοποιούνται στα Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης, τα οποία θα αποτελέσουν την εξέλιξη των Κοινοτικών Ιατειρών. (Παράρτημα 1,2,3 – Κατάλογος Υφιστάμενης κατάστασης και προτεινόμενων Μεταβολών Δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας). Τα Κέντρα Υγείας θα υπάγονται οργανωτικά και διοικητικά στο Νοσοκομείο Τροόδους. Για την αναβάθμιση της λειτουργίας και των υποδομών τους συστήνονται τα ακόλουθα:

i. ΑΚΥ Παλαιχωρίου

Να μετεγκατασταθεί στο υπερσύγχρονο και πρόσφατα ανεγερθέν Κέντρο Ενηλίκων το οποίο διαθέτει επαρκής χώρους για τον σκοπό αυτό

ii. ΑΚΥ Πεδουλά

Να αναπαλαιωθεί και να φιλοξενήσει Κέντρο Φροντίδας Ηλικιωμένων με δομή κατ' οίκον φροντίδας (δομή Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) το οποίο δεν διαθέτει η περιοχή. Θα πρέπει να εκπονηθεί αρχιτεκτονική μελέτη και να πραγματοποιηθούν οικοδομικές εργασίες.

iii. Νέο ΑΚΥ Κούρρη – Ξυλούρικου

Το Κέντρο, το οποίο προτείνεται να λειτουργήσει στην περιοχή Μονάγρι – Δωρός - Λάνια, θα μπορούσε να στεγαστεί σε κοινοτικό κτίριο ή να ανεγερθεί νέο. Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί διαβούλευση με τις κοινότητες της περιοχής και να διοριστεί μελετητικό γραφείο.

Για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των δομών υγείας έχει υλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό η σύνδεσή τους με σύστημα PACS³. Αυτή η δράση θα πρέπει να ολοκληρωθεί στα ΑΚΥ των ορεινών και να διασφαλιστεί η διασύνδεσή τους με το Νοσοκομείο Τροόδους.

³ Το σύστημα αρχειοθέτησης εικόνων και επικοινωνίας (Picture archiving and communication systems - PACS) ολοκληρώθηκε το 2013 σε αριθμό νοσοκομείων σε όλη την Κύπρο, όπου τα αποτελέσματα των ακτινογραφιών παρέχονται στον ασθενή ηλεκτρονικά. Μέσω του συστήματος δίδεται η δυνατότητα σύνδεσής όλων των δομών υγείας με τα ακτινολογικά τμήματα όλων των νοσοκομείων με αποτέλεσμα ο γιατρός να μπορεί να έχει πρόσβαση σε ακτινολογικές εξετάσεις των ασθενών που πραγματοποιήθηκαν σε οποιοδήποτε νοσοκομείο.

Δράση 9.4.3 Αναβάθμιση ΑΚΥ Κάμπου και Κατασκευή Πολυδύναμου Κέντρου Κάμπου - Τσακίστρας

Εξαίρεση των πιο πάνω θα αποτελέσει η περιοχή Κύκκου. Συστήνεται να δημιουργηθεί Πολυδύναμο Κέντρο για φιλοξενία ενηλίκων, ημερήσια και κατ' οίκον φροντίδα ηλικιωμένων – δομές Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εντός του Πολυδύναμου Κέντρου θα συστεγαστεί το ΑΚΥ Κάμπου. Το Κέντρο αυτό συστήνεται να στελεχωθεί μόνιμα με νοσηλευτές (τουλάχιστο ένας με ειδικότητα κοινοτικής νοσηλευτικής). Σε πρώτο στάδιο συστήνεται να στελεχώνεται καθημερινά κατά το σύνηθες ωράριο με Νοσηλευτή, έως ότου λειτουργήσει η νέα δομή.

Η στελέχωση του κέντρου θα ξεκινήσει από το πρώτο στάδιο της μεταρρύθμισης και οι υπηρεσίες θα προσφέρονται στο υφιστάμενο κτίριο του ΑΚΥ μέχρις ότου μετεγκατασταθεί στο νέο κτίριο. Αναλυτικά το ΑΚΥ Κάμπου θα στελεχώνεται δύο φορές την εβδομάδα και δύο Σάββατα τον μήνα (δηλαδή δύο εβδομάδες κάθε μήνα οι επισκέψεις θα γίνονται τρεις μέρες την εβδομάδα) με Ιατρό, Φαρμακοποιό και Γραφέα.

Δράση 9.4.4. Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης και ενσωμάτωση των Κοινοτικών Ιατρείων

Θα αξιοποιηθούν κοινοτικά κτίρια στην περιοχή τα οποία θα αναβαθμιστούν για να μετατραπούν σε Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης. Στα κέντρα θα λειτουργούν δομές Δια Βίου Μάθησης, Άσκησης⁴, Πολιτιστικής Εκπαίδευσης και Δημιουργίας⁵, Κοινωνικής πρόνοιας⁶ και Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών. Για την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών συστήνεται σε πρώτο στάδιο να συλλειτουργούν προγράμματα διαφόρων Υπουργείων στην βάση ενός ενιαίου σχεδιασμού σε επίπεδο περιφέρειας με βάση τις γενικές διαπιστώσεις της ΕΣΑΟΚ και σε επίπεδο γεωγραφικής περιοχής με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες των κοινοτήτων που το συναποτελούν (κοινότητες Κούρρη – Ξυλούρικου, Πιτσιλιάς Λευκωσίας κ.α.). Αρκετά από τα προγράμματα αυτά προσφέρονται στην περιοχή (π.χ. Αθλητισμός για Όλους, Επιμορφωτικά Κέντρα Εκπαίδευσης κ.α.) αλλά χρειάζεται περαιτέρω αξιοποίησή τους σε συστηματική βάση και ενιαίο προγραμματισμό για όλους του Τροοδίτες. Σε δεύτερο στάδιο θα πρέπει να δημιουργηθούν και εφαρμοστούν νέα προγράμματα και δομές προσαρμοσμένα στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της περιοχής με εστίαση στην πολιτιστική εκπαίδευση και δημιουργία (π.χ. θεατρικά και μουσικά εργαστήρια), ένεκα του κενού το οποίο διαπιστώνεται ότι υπάρχει στους τομείς αυτούς τόσο ως δημόσια όσο και ως ιδιωτική παρέμβαση. Η λειτουργία τους θα καθορίζεται με βάση πρόγραμμα το οποίο θα ετοιμάζεται σε συνεργασία με τους κοινοτάρχες και τα οργανωμένα σύνολα της περιοχής εξυπηρέτησης του κάθε κέντρου και με βάση τις ανάγκες των κατοίκων. Εκτενέστερη αναφορά και περιγραφή της λειτουργίας των Πολυκέντρων τους γίνεται στις Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις “Εκπαίδευση” και “Πολιτισμός”.

Στα Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης, θα προσφέρονται αναβαθμισμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, αντικαθιστώντας τον θεσμό των Κοινοτικών Ιατρείων. Για τον σκοπό αυτό τα Πολυκέντρα θα στελεχώνονται και θα λειτουργούν μία ή

⁴ Σωματική άσκηση για την βελτίωση της ποιότητας ζωής, Ολοκληρωμένη Παρέμβαση “Σχέδιο ΑΤΛΑΣ”

⁵ (ΟΠ Εκπαίδευση και Πολιτισμός)

⁶ Να εξεταστεί το ενδεχόμενο κάποια Πολυκέντρα Ημέρας να αναγνωριστούν ως Κέντρα Δημερευούσας Φροντίδας. Το πρόγραμμα αυτό δίνει την ευκαιρία στα ηλικιωμένα ή ανάπηρα άτομα να εξυπηρετούνται από τις Στέγες Ηλικιωμένων ή τα Κέντρα Ενηλίκων κατά τη διάρκεια της ημέρας. Τα Κέντρα Ενηλίκων τα οποία λειτουργούν από τα Συμβούλια Κοινωνικής Ευημερίας επιχορηγούνται μέσω του Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών και παρέχουν σε ηλικιωμένα και ανάπηρα άτομα διάφορες υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της ημέρας, όπως φαγητό, πλύσιμο ρούχων, απασχόληση, ψυχαγωγία, κ.ά.

δύο φορές ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο (7.30 – 15.00 ή 10.30 – 18.00) έναντι της μερικής λειτουργίας των Κοινοτικών Ιατρείων τα οποία στελεχώνονται και λειτουργούν σήμερα μία ή δύο φορές τον μήνα. Με τον τρόπο αυτό εξορθολογίζεται το σύστημα των περιοδειών από τα Αγροτικά Κέντρα Υγείας και το Νοσοκομείο Τροόδους και προσαρμόζεται στο Γενικό Σύστημα Υγείας. Ο προγραμματισμός λειτουργίας τους θα καθορίζεται ανάλογα (i) με την απόσταση των κοινοτήτων από άλλες εξυπηρετήσεις και ειδικά την εγγύτητά τους σε άλλες δομές υγείας και (ii) τον αριθμό των κοινοτήτων και του πληθυσμού που εξυπηρετεί το κέντρο. Με τον τρόπο αυτό θα ανακτηθεί η εμπιστοσύνη των τοπικών αρχών και του τοπικού πληθυσμού ως προς το νέο σύστημα το οποίο έχει προσαρμοστεί στις ιδιομορφίες της ορεινότητας και της πολυκεντρικότητας για να τους εξυπηρετήσει και βασίζεται στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση στο πλαίσιο του νέου ΓΕΣΥ.

Τα Πολυκέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης προτείνεται να δημιουργηθούν σε χωριά τα οποία θεωρούνται κεντρικοί πόλοι στο εσωτερικό οικιστικών ενοτήτων με σημαντική συγκέντρωση πληθυσμού και ευαίσθητων ομάδων (παιδιά και ηλικιωμένους). Αναλυτικότερα συστήνεται να δημιουργηθούν στις κοινότητες Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου, Πολύστυπος, Φαρμακάς Άγιος Ιωάννης Αγρού (ή Δύμες), Καλό Χωριό (ή Λουβαράς), Αστρομερίτης, Καλοπαναγιώτης (ή Οίκος), Κοιλάνι, Λάνια, Απεσιά, Τρεις Ελιές, Άγιος Επιφάνειος. Στα παραπάνω Πολυκέντρα θα προσφέρονται και Ιατρικές Υπηρεσίες (περιοδείες Αγροτικών Κέντρων Υγείας ή Νοσοκομείου Κυπερούντας). Επιπλέον συστήνεται να δημιουργηθούν Πολυκέντρα στα οποία δεν θα προσφέρονται Ιατρικές Υπηρεσίες στις ακόλουθες κοινότητες περιοχή Κρασοχώρια – Αμπελοχώρια (Βάσα ή Μαλλιά και Άγιος Αμβρόσιος ή Άγιος Θεράπων), Φλάσου/ Λινού, Σινά – Όρος, Κάμπος, Καννάβια και περιοχή Ασίνου.

Εφαρμογή Δράσης

Επισυνάπτεται ξεχωριστός κατάλογος για κάθε Ζώνη/ Υποπεριφέρεια στον οποίο παρουσιάζονται όλες οι κοινότητες εξυπηρέτησης, οι υφιστάμενες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, οι προτεινόμενες προσαρμογές στις περιοχές εξυπηρέτησης του κάθε Αγροτικού Κέντρου Υγείας, τα κοινοτικά ιατρεία που μπορούν να καταργηθούν καθώς και τα «βήματα» που πρέπει να ακολουθηθούν για την επίτευξη των προτεινόμενων μεταβολών. (Παραρτήματα 1,2,3). Επιπλέον επισυνάπτεται στο Παράρτημα 5, Διάγραμμα με το σύνολο των δομών υγείας. Οι μεταβολές και ο προγραμματισμός λειτουργίας των δομών υγείας ανά υποπεριφέρεια/ ζώνη παρατίθεται πάρα κάτω:

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΖΩΝΗΣ 1

1. Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου Τροόδους

- i. Το Εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου είναι υπεύθυνα για περιοδεία στις κοινότητες Διαμερίσματος Πιτσιλιάς Λεμεσού - Ποταμίτισσα ανά μήνα, Αγρίδια ανά δεκαπενθήμερο και στο Πελένδρι και Αμίαντο κάθε εβδομάδα και Διαμερίσματος Πιτσιλιάς Λευκωσίας Πολύστυπο και Λαγουδερά δύο φορές τον μήνα.
- ii. Οι περιοδείες περιορίζονται από 7 σε 4. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων
 - στις κοινότητες Ποταμίτισσα, Αγρίδια λόγω εγγύτητας με ΑΚΥ Αγρού, ΠΚΗ Αγ Ιωάννη και Νοσοκομείο. Η διακοπή θα υλοποιηθεί όταν διασφαλιστεί η εξυπηρέτησή τους με μέσα δημοσίων μεταφορών και η διασύνδεσή τους με το Νοσοκομείο. Οι Δημόσιες Μεταφορές θα πρέπει να εξυπηρετήσουν και τις λοιπές κοινότητες του ίδιου Διαμερίσματος – Χανδριά, Δύμες και Κάτω Μύλος.
 - στην κοινότητας Λαγουδερά (εξυπηρέτηση από ΠΚΗ Πολύστυπου).

- iii. Οι περιοδείες στις κοινότητες Αμιάντου και Πελενδρίου περιορίζονται σε δύο φορές τον μήνα, αντί κάθε εβδομάδα. Στην Κοινότητα Πελένδρι να διασφαλιστεί η περιοδεία στην Στέγη Ενηλίκων.
- iv. Το Κοινοτικό Ιατρείο Πολύστυπου αναβαθμίζεται σε ΠΚΗ. Η αναβάθμιση αφορά την παρουσία Ιατρού αντί μία ημέρα ανά δεκαπενθήμερο σε μία ημέρα ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο. Το ωράριο θα είναι εναλλασσόμενο – την μία εβδομάδα 7.30 -15.00 και την επόμενη θα εργάζεται απογευματινό ωράριο για διευκόλυνση των εργαζομένων της περιοχής, από τις 10.30 έως τις 17.30. Το ΠΚΗ θα εξυπηρετεί και τις κοινότητες Λιβάδια, Αληθινού και Σαράντι, όπου δεν πραγματοποιούταν περιοδεία
- v. Οι κοινότητες Άλωνα και Πλατανιστάσα θα μεταφερθούν από ΑΚΥ Παλαιχωρίου στην περιοχή ευθύνης Νοσοκομείου Τροόδους, θα διακοπεί η περιοδεία σε αυτές και θα εξυπηρετούνται από το Πολυκέντρο Κέντρο Ημέρας Πολύστυπου.
 - Άλωνα - Πολύστυπος 3,2km έναντι Άλωνα - Παλαιχώρι 11,4km και
 - Πλατανιστάσα - Πολύστυπος 5,6km έναντι Πλατανιστάσα - Παλαιχώρι 12km
 Με βάση τα πιο πάνω αναβαθμίζεται σε μία από τις πλέον απομονωμένες και πληθυσμιακά αποψιλωμένες περιοχές των ορεινών κοινοτήτων η παρουσία Ιατρού και Φαρμακοποιού κάθε εβδομάδα σε πλήρες ωράριο αντί για λίγες ώρες ανά δεκαπενθήμερο τα πρωινά στο κάθε χωριό.

2. ΑΚΥ Αγρού

- i. Το ΑΚΥ περιοδεύει στις Κοινότητες Άγιος Θεόδωρος και Άγιος Ιωάννης του διαμερίσματος Πιτσιλιάς Λεμεσού και σε 5 κοινότητες του διαμερίσματος Κουμανταρίας (Άγιος Παύλος, Άγιος Κωνσταντίνος, Ζωοπηγή, Καλό Χωριό και Λουβαράς)
- ii. Οι περιοδείες περιορίζονται από 8 σε 3. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων ανά δεκαπενθήμερο στις κοινότητες
 - Άγιος Θεόδωρος (εξυπηρέτηση από ΠΚΗ Αγίου Ιωάννη)
 - Άγιος Παύλος, Άγιος Κωνσταντίνος και Ζωοπηγή (εξυπηρέτηση από ΠΚΗ Λουβαρά και Καλού Χωριού)
 - Αψιού, η οποία θα μεταφερθεί από ΑΚΥ Αγρού στην περιοχή ευθύνης ΑΚΥ_Πλατρών και θα εξυπηρετείται από προτεινόμενο Πολυκέντρο Κέντρο Ημέρας Απεσιάς
 - ✓ Αψιού - Απεσιά 6,2km έναντι Αψιού - Αγρός 25,4km
- iii. Τα Κοινοτικά Ιατρεία Καλού Χωριού και Λουβαρά αναβαθμίζονται σε Πολυκέντρα. Η αναβάθμιση αφορά την παρουσία Ιατρού στα δύο Κέντρα Ημέρας αντί μίας ημέρας ανά δεκαπενθήμερο, σε μία ημέρα ανά εβδομάδα αντίστοιχα (ή σε δύο ημέρες εβδομαδιαίως σε μία εκ των δύο κοινοτήτων), σε πλήρες ωράριο πρωί και απόγευμα εναλλάξ - 7.30-15.00 και 10.00-17.30μ.μ.. Λαμβανομένου υπόψη ότι οι κοινότητες Καλό Χωριό και Λουβαράς είναι σε κοντινή απόσταση, οι μέρες που θα λειτουργούν τα Ιατρεία θα είναι διαφορετικές και το ωράριό τους θα εναλλάσσεται, δηλαδή όταν το ένα εργάζεται πρωί, το άλλο θα εργάζεται απόγευμα. Με τον τρόπο αυτό θα δοθεί η δυνατότητα στο σύμπλεγμα των κοινοτήτων Κουμανταρίας να έχουν Ιατρό δύο φορές την εβδομάδα, σε πρωινή και απογευματινή βάση, αντί για λίγες ώρες ανά δεκαπενθήμερο τα πρωινά στο κάθε χωριό.
- iv. Το Κοινοτικό Ιατρείο Αγίου Ιωάννη αναβαθμίζεται σε ΠΚΗ. Η αναβάθμιση αφορά την παρουσία Ιατρού αντί μία ημέρα ανά δεκαπενθήμερο σε μία ημέρα ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο. Το ωράριο θα είναι εναλλασσόμενο – την μία εβδομάδα 7.30 -15.00 και την επόμενη θα εργάζεται απογευματινό ωράριο από τις 10.30 έως τις 17.30. Το ΠΚΗ θα εξυπηρετεί και την κοινότητα Κάτω Μύλος όπου δεν πραγματοποιούταν περιοδεία

3. ΑΚΥ Παλαιχωρίου

- i. Το ΑΚΥ περιοδεύει στις Κοινότητες Άλωνα, Πλατανιστάσα, Φτερικούδι, Ασκάς, Φαρμακάς, Απλίκι, Άγιος Επιφάνειος και Καμπί του διαμερίσματος Πιτσιλιάς Λευκωσίας. Την κοινότητα Γούρρη του ίδιου διαμερίσματος εξυπηρετεί το ΑΚΥ Κλήρου στην περιοχή ευθύνης του οποίου τελούν και οι κοινότητες Φικάρδου και Λαζανιάς στις οποίες δεν πραγματοποιείται περιοδεία.
- ii. Οι περιοδείες περιορίζονται από 8 σε 2. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων στις κοινότητες
 - Ασκάς, Φτερικούδι και Απλίκι λόγω εγγύτητας με ΑΚΥ Παλαιχωρίου. Η διακοπή θα υλοποιηθεί όταν διασφαλιστεί η εξυπηρέτησή τους με μέσα δημοσίων μεταφορών
 - Καμπί, εξυπηρέτηση από ΠΚΗ Φαρμακά
 - Άλωνα και Πλατανιστάσα οι οποίες θα μεταφερθούν από ΑΚΥ Παλαιχωρίου στην περιοχή ευθύνης Νοσοκομείου Τροόδους και θα εξυπηρετούνται από το Πολυκέντρο Ημέρας Πολύστυπου
 - ✓ Άλωνα - Πολύστυπος 3,2km έναντι Άλωνα - Παλαιχώρι 11,4Km
 - ✓ Πλατανιστάσα - Πολύστυπος 5,6km έναντι Πλατανιστάσα - Παλαιχώρι 12Km
- v. Θα συνεχίσει να λειτουργεί το Κοινοτικό Ιατρείο Αγίου Επιφανείου ως περιοδεία δύο φορές τον μήνα
- vi. Το Κοινοτικό Ιατρείο Φαρμακά αναβαθμίζεται σε ΠΚΗ. Η αναβάθμιση αφορά την παρουσία Ιατρού αντί μία ημέρα ανά δεκαπενθήμερο σε δύο ημέρες ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο. Εναλλαγή πρωινού (7.30 -15.00) και απογευματινού (10.30 - 17.30) ωραρίου ανά εβδομάδα

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΖΩΝΗΣ 2

1. Πολυκέντρο Σολέας

- i. Το ΑΚΥ περιοδεύει στις Κοινότητες Αστρομερίτης, Βυζακιά, Νικητάρι, Ποτάμι Σπήλια, Καννάβια και Αγία Ειρήνη
- ii. Οι περιοδείες περιορίζονται από 7 σε 1. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων:
 - στις κοινότητες Σπήλια, Αγία Ειρήνη Λευκωσίας, Καννάβια. Η διακοπή θα υλοποιηθεί όταν διασφαλιστεί η εξυπηρέτησή τους με μέσα δημοσίων μεταφορών
 - Βυζακιά, Νικητάρι και Ποτάμι (εξυπηρέτηση από ΠΚΗ Αστρομερίτη)
- iii. Το Κοινοτικό Ιατρείο Αστρομερίτη αναβαθμίζεται σε ΠΚΗ. Η αναβάθμιση αφορά την παρουσία Ιατρού αντί μία ημέρα την εβδομάδα στον Αστρομερίτη σε δύο ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο. Επιπλέον την εξυπηρέτηση των κοινοτήτων Βυζακιά, Νικητάρι και Ποτάμι στις οποίες πραγματοποιείται περιοδεία ανά δεκαπενθήμερο. Εναλλαγή πρωινού (7.30 -15.00) και απογευματινού (10.30 - 17.30) ωραρίου ανά εβδομάδα

2. ΑΚΥ Πεδουλά

- i. Το ΑΚΥ περιοδεύει στις Κοινότητες Παλιόμυλος, Πρόδρομος και Λεμούθου (Εξυπηρέτηση από ΑΚΥ Πεδουλά, Οίκος, Γερακιές, Μουτουλλάς, Άγιος Δημήτριος, Καμινάρια και Τρεις Ελιές
- ii. Οι περιοδείες περιορίζονται από 9 σε 1. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων στις κοινότητες
 - Παλιόμυλος, Πρόδρομος και Λεμούθου (Εξυπηρέτηση από ΑΚΥ Πεδουλά)
 - Οίκος, Γερακιές, Μουτουλλάς (Εξυπηρέτηση από ΠΚΗ Καλοπαναγιώτη)
 - Οι κοινότητες Άγιος Δημήτριος, Καμινάρια και Τρεις Ελιές θα μεταφερθούν από ΑΚΥ Πεδουλά, στην Ζώνη 3, υπό την περιοχή ευθύνης ΑΚΥ Πλατρών, θα διακοπεί η περιοδεία σε αυτές και θα εξυπηρετούνται από το ΠΚΗ Τρεις Ελιές
 - ✓ Άγιος Δημήτριος - Τρεις Ελιές 4,5km έναντι Άγιος Δημήτριος - Πεδουλά 14,1km

- ✓ Καμινάρια - Τρεις Ελιές 3,5km έναντι Καμινάρια - Πεδουλά 18,9km
 - ✓ Τρεις Ελιές 0km έναντι Τρεις Ελιές - Πεδουλά 17,9km)
- iii. Δημιουργείται νέο ΠΚΗ στην Κοινότητα Καλοπαναγιώτη για εξυπηρέτηση των κοινοτήτων Μουτουλλά, Οίκου και Γερακιών. Η περιοδείες θα διενεργούνται αντί μία ημέρα ανά δεκαπενθήμερο σε μία ημέρα ανά εβδομάδα σε πλήρες ωράριο. Εναλλαγή πρωινού (7.30 -15.00) και απογευματινού (10.30 - 17.30) ωραρίου ανά εβδομάδα.
- iv. Αναπαλαίωση κτιρίου για φιλοξενία στο ΑΚΥ Πεδουλά δομής Κέντρου Ενηλίκων (συλλειτουργία με ΥΕΠΚΑ)

3. ΑΚΥ Κάμπου

- i. Οι περιοδείες περιορίζονται από 3 σε 0. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων στις κοινότητες
- Τσακίστρα, Μηλικούρι και Κύκκος (Εξυπηρέτηση από ΑΚΥ Κάμπου)
- ii. Μελέτη και κατασκευή Πολυδύναμου Κέντρου Κάμπου – Τσακίστρας, στο οποίο θα συστεγαστεί και θα συλλειτουργεί το ΑΚΥ Κάμπου

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΖΩΝΗΣ 3

1. Πολυκέντρο Πάχνας

- i. Οι περιοδείες περιορίζονται από 7 σε 6. Διακόπτεται η λειτουργία του Κοινοτικού Ιατρείου στην κοινότητα Καντού η οποία θα μεταφερθεί από ΑΚΥ Πάχνας στην περιοχή ευθύνης Κέντρου Υγείας Παλαιού Νοσοκομείου Λεμεσού. Να εξεταστεί αρμοδίως η διατήρηση του Κοινοτικού Ιατρείου της Κοινότητας ή να εξυπηρετείται από το Κοινοτικό Ιατρείο Ερήμης (Καντού – Ερήμη 4,2km έναντι Καντού - Πάχνα 18,8km)
- ii. Οι περιοδείες συνεχίζουν στις κοινότητες , Σούνι Ζανακιά, Δορά, Άγιος Αμβρόσιος, Άγιος Θεράπων, Πάνω Κυβίδες και Λόφου
- iii. Σημειώνεται ότι η Σωτήρα στο σχέδιο μεταρρύθμισης 2017 έχει μεταφερθεί στο ΑΚΥ Αυδήμου
- ✓ Σωτήρα - Αυδήμου 13,7km έναντι Σωτήρα - Πάχνα 21,3km

2. ΑΚΥ Ομόδους

Οι περιοδείες θα γίνονται στις κοινότητες Μαλλιά, Βουνί, Ποταμιού, Βάσα και Άρσος

3. ΑΚΥ Πλατρών

- i. Από το ΑΚΥ Πλατρών πραγματοποιούνται περιοδείες στο Φοινί, το οποίο διαθέτει Κέντρο Ενηλίκων, στον Μονιάτη και στα Μανδριά, ανά δεκαπενθήμερο. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει αυτό το ΑΚΥ είναι η διευρυμένη ζώνη εξυπηρέτησής του, στην οποία περιλαμβάνονται οι κοινότητες συμπλέγματος Κούρρη – Ξυλούρικου. Σε αυτή την περιοχή γίνονται περιοδείες σε 12 κοινότητες ανά δεκαπενθήμερο.
- ii. Προτείνονται δύο σενάρια, τα οποία σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζουν δύο ή τρεις φορές την εβδομάδα την παρουσία Ιατρού στην περιοχή Κούρρη – Ξυλούρικου, αντί ανά δεκαπενθήμερο και σε πλήρες ωράριο αντί λίγων ωρών σε κάθε κοινότητα. Επιπλέον δίδεται η δυνατότητα λειτουργίας τα απογεύματα έως τις 18.00μ.μ. Στην ανάλυση των σεναρίων που παρατίθενται, στην περιοχή ευθύνης του ΑΚΥ Πλατρών εντάσσονται η Κορφή από Παλαιό Νοσοκομείο Λεμεσού και η Απεσιά από ΑΚΥ Αγρού.

- Ως πρώτο σενάριο συστήνεται η δημιουργία ενός Κέντρου Υγείας σε κεντρική περιοχή των κοινοτήτων Κούρρη Ξυλούρικου (περιοχή Λάνιας) και η λειτουργία δύο «δορυφορικών» Κέντρων Ημέρας (Κοινότητες Απεσιάς και Κουλιανίου). Η στελέχωση του Κέντρου θα γίνεται δύο φορές την εβδομάδα και των δορυφόρων μία φορά την εβδομάδα σε πλήρες ωράριο. Επιπλέον το Κέντρο θα εργάζεται την μία ημέρα με πρωινό ωράριο (7.30-15.00μ.μ.) και την δεύτερη με απογευματινό ωράριο (10.30μ.μ. – 6.00μ.μ.) Με το ίδιο σύστημα θα εργάζονται και τα «δορυφορικά» Κέντρα Ημέρας, την μία εβδομάδα με πρωινό ωράριο και την επόμενη με απογευματινό.
 - Ως δεύτερο σενάριο συστήνεται η δημιουργία ενός Κέντρου Υγείας σε κεντρική περιοχή των κοινοτήτων Κούρρη Ξυλούρικου (περιοχή Λάνιας) και η λειτουργία τεσσάρων «δορυφορικών» Κέντρων Ημέρας (Λιμνάτης, Κουλιάνι, Μονιάτης και Απεσιά). Σε αυτή την περίπτωση επειδή οι περιοδείες επεκτείνεται σε πέντε κοινότητες αντί τριών, σύμφωνα με το πρώτο σενάριο, η στελέχωση μειώνεται σε μία φορά την εβδομάδα σε κάθε Ιατρείο σε πλήρες ωράριο.
- iii. Ως καλύτερο σενάριο συστήνεται το πρώτο, το οποίο εάν τελικά επιλεγεί, οι περιοδείες περιορίζονται από 14 σε 4, περιλαμβανομένου μιας νέας περιοδείας σε Μαραθάσα. Διακόπτεται η λειτουργία των Κοινοτικών Ιατρείων στις κοινότητες
- ✓ Μονιάτης (Εξυπηρέτηση από ΑΚΥ Πλατρών ή νέα ΠΚΗ περιοχής Κούρρη Ξυλούρικου
 - ✓ Λιμνάτης και Άγιος Μάμας (Εξυπηρέτηση από Κέντρο Ημέρας Κοινωνικών και Ιατρικών Παροχών Απεσιάς)
 - ✓ Πέρα Πεδί, Δωρός, Άλασσα, Συλίκου, Τριμίκλινη, Άγιος Γεώργιος και Μονάγρι (Εξυπηρέτηση από Κέντρα Ημέρας Κοινωνικών και Ιατρικών Παροχών Λάνιας και Κουλιανίου)
- iv. Η Κορφή να μεταφερθεί από ΑΚΥ Παλαιού Νοσοκομείου Λεμεσού στην περιοχή ευθύνης ΑΚΥ Πλατρών - εξυπηρέτηση από προτεινόμενο Κέντρο Ημέρας Απεσιάς
- ✓ Κορφή - Απεσιά 2,4km έναντι Κορφή - Περ. Νοσοκ. Λεμεσού 16,3km
- v. Η Αψιού θα μεταφερθεί από ΑΚΥ Αγρού στην περιοχή ευθύνης ΑΚΥ Πλατρών - εξυπηρέτηση από προτεινόμενο Κέντρο Ημέρας Απεσιάς
- ✓ Αψιού - Απεσιά 6,2km έναντι Αψιού - Αγρός 25,4km
- vi. Οι κοινότητες Άγιος Δημήτριος, Καμινάρια και Τρείς Ελιές θα μεταφερθούν από το ΑΚΥ Πεδουλά, στην Ζώνη 3, υπό την περιοχή ευθύνης ΑΚΥ Πλατρών - Εξυπηρέτηση από Κέντρο Ημέρας Τρείς Ελιές
- ✓ Άγιος Δημήτριος - Τρείς Ελιές 4,5km έναντι Άγιος Δημήτριος - Πεδουλά 14,1km
 - ✓ Καμινάρια - Τρείς Ελιές 3,5km έναντι Καμινάρια - Πεδουλά 18,9km
 - ✓ Τρείς Ελιές 0km έναντι Τρείς Ελιές - Πεδουλά 17,9km

Υπομέτρο 9.5. Κινητές Μονάδες Υγείας

Δράση 9.5.1. Κινητές Μονάδες πρόληψης (Καρδιολόγος, Μαστογραφία, Οφθαλμίατρος, ΩΡΛ)

Εκτιμάται ότι η αγορά των μονάδων (κόστος 65.000 / όχημα) θα μπορούσε να διασφαλιστεί μέσα από χορηγίες Εταιρικών Προγραμμάτων ΚΕ. Η λειτουργία θα μπορούσε να ενταχθεί στους μηχανισμούς της Περιόδου 2021-2027 στο πλαίσιο ΟΕΕ με στόχο πληθυσμό που κατοικεί σε μειονεκτικές περιοχές.

Η δράση περιλαμβάνει: προσωπικό (4 Ιατροί, 4 Νοσοκόμες, 3 Οδηγοί), 2 Οχήματα. Η λειτουργία τους δεν θα περιοριστεί στο Τρόοδο, αλλά θα καλύψει όλη την ύπαιθρο.

Παροτρύνσεις/ Συστάσεις προς την Κυπριακή Δημοκρατία

Σύσταση 1: Διασφάλιση της επαρκούς στελέχωσης των δομών υγείας

Με βάση τις ανάγκες της περιοχής και της προωθούμενης Μελέτης θα πρέπει να διασφαλιστεί η στελέχωση του Νοσοκομείου και των λοιπών δομών υγείας με ιατρούς, νοσηλευτές, φαρμακοποιούς και γραμματειακό προσωπικό. Ως προτεραιότητα τίθεται η επίλυση του ζητήματος της έλλειψης Παιδιάτρων. Ανάπτυξη της Κοινωνικής Νοσηλευτικής για την κάλυψη όλης περιοχής του Τροόδου.

1.1. Περιοδείες σε Κέντρα Ημέρας, κοινωνικών και ιατρικών παροχών.

Όπως έχει προαναφερθεί θα περιοριστούν οι περιοδείες, και όλα τα Πολυκέντρα Υγείας και Κέντρα Υγείας κατά το ωράριο λειτουργίας τους θα είναι διαρκώς στελεχωμένα με μόνιμο προσωπικό για τον σκοπό αυτό. Θα διακοπεί επίσης η 24ωρη λειτουργία όλων των ΚΥ και η πρόσβαση στον προσωπικό ιατρό θα γίνεται σε 9 σημεία σε ολόκληρο το Τρόοδο (Πολυκέντρα και Κέντρα Υγείας) τα οποία θα λειτουργούν με διευρυμένο ωράριο πρωί και απόγευμα και κατά το Σάββατο. Επιπλέον στα 10-12 Κέντρα Ημέρας τα οποία θα στελεχώνονται σε πλήρες ωράριο (7.30 – 15.00 ή 10.30 – 18.00) 1 ή 2 φορές κάθε εβδομάδα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι όλο το προσωπικό θα μεταφερθεί υπό τη διεύθυνση του Νοσοκομείου Τροόδου, σε περίπτωση άδειας ή ασθένειας μέλους της Ομάδας Υγείας η επίσκεψη δεν θα ματαιώνεται αλλά θα αντικαθίσταται ο συγκεκριμένος λειτουργός.

Σημειώνεται ότι θα πρέπει να γνωστοποιηθεί στους ασθενείς η Υποπεριφέρεια στην οποία ανήκουν, το πλησιέστερο στην κοινότητά τους Πολυκέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης και ο Ιατρός που το στελεχώνει. Επιπλέον, εάν διαθέτει η περιοχή Κέντρο Υγείας και οπωσδήποτε το Πολυκέντρο Υγείας που θα τον εξυπηρετεί. Με τον τρόπο αυτό θα γνωρίζουν σε ποιόν Ιατρό πρέπει να εγγραφούν και σε περίπτωση που αυτός απουσιάζει, που θα απευθυνθούν για να εξυπηρετηθούν.

1.2. Προγραμματισμός για πρόσβαση σε υπηρεσίες Προσωπικού Ιατρού και Παιδιάτρου

1. Τα εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου Τροόδου θα λειτουργούν τις καθημερινές 7:30-15:00 και τρεις φορές την εβδομάδα, Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή με απογευματινό ωράριο ανεξάρτητα από το ΤΑΕΠ, έτσι οι κάτοικοι της περιοχής θα έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ΠΦΥ.
2. Τα Πολυκέντρα και τα Κέντρα Υγείας Ευρύχου, Πλάτρες, Αγρός και Παλαιχώρι θα λειτουργούν καθημερινά από τις 7.30 έως τις 15:00 και δύο φορές την εβδομάδα με απογευματινό ωράριο μέχρι τις 18:00 (10.30-18.00). Επιπλέον, σε πρώτο στάδιο θα εργάζονται δύο Σάββατα τον μήνα μέχρι τις 13.00μ.μ. ενώ θα εξεταστεί στην πλήρη λειτουργία τους είτε η κατάργηση του Σαββάτου είτε η παράταση του ωραρίου τους έως τις 15.00μ.μ.
3. Το Πολυκέντρο Υγείας Πάχνας και Κέντρο Υγείας Ομόδους θα συνεχίσουν να εργάζονται με το υφιστάμενο ωράριο

4. Το Κέντρο Υγείας Πεδουλά θα λειτουργεί καθημερινά από τις 7:30 έως τις 15:00 και δύο φορές την εβδομάδα με απογευματινό ωράριο μέχρι τις 18:00.
5. Το Κέντρο Υγείας Κάμπου θα λειτουργεί δύο φορές την εβδομάδα από τις 7:30 έως τις 15:00
6. Το ωράριο και οι μέρες λειτουργίας των Πολυκέντρων και των Κέντρων Υγείας δεν θα επηρεάζονται από τις επίσημες αργίες.
7. Τον Γενικό Συντονισμό των προγραμμάτων των Δομών Υγείας και της κάλυψης των κέντρων όταν θα απουσιάζει προσωπικό, ιατρικό, νοσηλευτικό, γραφείων, κτλ. θα τον αναλαμβάνει η Διεύθυνση του Νοσοκομείου Τροόδους. Η Διεύθυνση του Νοσοκομείου σε συνεργασία με το προσωπικό των Δομών Υγείας, δύναται να αναδιοργανώσει και να αναπροσαρμόσει την απογευματινή λειτουργία των Δομών ανάλογα με τις ανάγκες.

Προϋποθέσεις εφαρμογής: Με βάση τα πιο πάνω θα πρέπει να ετοιμαστεί πρόγραμμα με την υποστήριξη της Διεύθυνσης του Νοσοκομείου Τροόδους, το οποίο θα επιτρέπει την εύρυθμη λειτουργία των Εξωτερικών Ιατρείων, των Πολυκέντρων και Κέντρων Υγείας με Γενικό Ιατρό ή/ και παθολόγο σε πρώτο στάδιο (κατ' ελάχιστο έως ότου ολοκληρωθεί η μελέτη και διασαφηνιστεί το ζήτημα των Ειδικών Ιατρών) και ακολούθως σε γραμματειακό προσωπικό, νοσηλευτές και φαρμακοποιούς.

1.3. Το ζήτημα έλλειψης Παιδιάτρων. Στην περιοχή Μελέτης έχουν καταγραφεί 2093 παιδιά τα οποία φοιτούν στην Προδημοτική, Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση. Τον αριθμό αυτό αυξάνει η ύπαρξη αρκετών κατασκηνωτικών χώρων για παιδιά οι οποίοι λειτουργούν από Δήμους, Μητροπόλεις, ειδικές ομάδες νέων και παιδιών (πρόσκοποι, συμφωνική ορχήστρα νέων κ.α.) και το Υπουργείο Παιδείας. Η δυναμικότητα των κατασκηνώσεων αυτών υπολογίζεται στα 2150 παιδιά. Αυτές λειτουργούν ουσιαστικά από τις αρχές Μαρτίου έως το τέλος Οκτωβρίου με μεμονωμένες εξαιρέσεις. Επιπλέον στην περιοχή λειτουργεί το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στον Πεδουλά και σύντομα αναμένεται να λειτουργήσει αντίστοιχο Κέντρο στο Κοιλάνι. Τέλος πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παιδιά των επισκεπτών τα οποία φτάνουν στην περιοχή για μονοήμερες και πολυήμερες επισκέψεις. Τα εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου Κυπερούντας στελεχώνονται από μία παιδίατρο καθημερινά, η οποία αφυπηρετεί το 2020. Επιπλέον το Κέντρο Υγείας Ευρύχου επισκέπτεται παιδίατρος δύο φορές την εβδομάδα και το Κέντρο Υγείας Αγρού μία φορά τον μήνα.

Με βάση τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι θα πρέπει η Περιφέρεια Υγείας Τροόδους να στελεχωθεί με 3 ή/ και 4 παιδίατρος, αν ληφθεί υπόψη η πολυκεντρικότητα της περιοχής. Συστήνεται :

- να στελεχώνονται τα εξωτερικά Ιατρεία του Νοσοκομείου με Παιδίατρο σύμφωνα με το ωράριο λειτουργίας τους και επιπλέον τα Σαββατοκύριακα,
- να στελεχωθεί το Πολυκέντρο Υγείας Ευρύχου με παιδίατρο καθημερινά με ωράριο 7.30 – 15.00,
- να επισκέπτεται το Πολυκέντρο Υγείας Πάχνας και Λάνιας, Παιδίατρος 1 φορά την εβδομάδα,
- να επισκέπτεται το Κέντρο Υγείας Παλαιχωρίου Παιδίατρος 2 φορές την εβδομάδα .

Προτεραιότητες και προϋποθέσεις εφαρμογής: Είναι απαραίτητη η ενίσχυση του Νοσοκομείου με ένα δεύτερο Παιδίατρο σε πρώτο στάδιο, για να επισκέπτεται τα Κέντρα Παλαιχωρίου και Πάχνας τουλάχιστον εβδομαδιαία και για να ενισχυθεί η λειτουργία των Εξωτερικών Ιατρείων του Νοσοκομείου Τροόδους. Επιπλέον, να διασφαλιστεί η έγκαιρη αντικατάσταση της Παιδιάτρου που αφυπηρετεί ώστε οι γονείς να μην κληθούν να εγγράψουν τα παιδιά τους σε ένα ιατρό ο οποίος σε 6-8 μήνες θα αφυπηρετήσει.

1.4. Ανάπτυξης της κοινοτικής νοσηλευτικής για την κάλυψη όλης της περιοχής.

Σύσταση 2: Συλλογικές Οδικές Μεταφορές - Διασφάλιση δρομολογίων διασύνδεσης των οικισμών του Τροόδους με δομές υγείας

Η βελτίωση των οδικών μεταφορών για διασύνδεση των κοινοτήτων εξυπηρέτησης με τα Κέντρα Υγείας ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη και ασφαλής πρόσβαση όλων των κατοίκων σε Δομές Υγείας και πιο συγκεκριμένα η διασύνδεση των Κέντρων Υγείας με τα Πολυκέντρα Υγείας και το Νοσοκομείο Τροόδους για πρόσβαση σε ειδικότητες και εξειδικευμένες υπηρεσίες. Ήδη σε αρκετές κοινότητες το πρόγραμμα των συλλογικών οδικών μεταφορών έχει εφαρμοστεί αλλά πρέπει να επεκταθεί για να καλύψει όλες τις κοινότητες της περιοχής.